

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคคลากรคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

THE PROMOTION AND DEVELOPMENT OF SANGHA POTENTIAL OF RONG KHO SUB-DISTRICT,
WANG NUE DISTRICT, LAMPANG PROVINCE

พระจิรวัดน์ จีรวัดโน (ปิยะตระกูล)

Master students of Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคคลากรคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง” มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของพระสงฆ์ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษากลไกการส่งเสริมพัฒนาบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยเลือกผู้ให้บุคคลากรคณะสงฆ์สัมภาษณ์ 15 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพทั่วไปของพระสงฆ์ในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง การฝึกอบรมจึงเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลากรได้เรียนรู้ และเสริมสร้างทักษะ ความชำนาญ การยกมาตรฐานการปฏิบัติงาน การศึกษาเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณค่าและทัศนคติ การเติมความรู้ การใช้จรรยาบรรณ ความเข้าใจ และปัญญา การพัฒนาบุคคลากร เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญให้แก่บุคคลากรของคณะสงฆ์จนสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2) กลไกการส่งเสริมพัฒนาบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษา และด้านการพัฒนา บุคลากรและคณะสงฆ์ ศีลจะเป็นเครื่องช่วยสร้างหลักเกณฑ์ควบคุมพฤติกรรม สร้างระเบียบวินัย เป็นเครื่องมือควบคุมจิตใจ กล่าวคือมีทักษะในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความเข้าใจในหลักธรรมพระพุทธศาสนา เพื่ออบรมสั่งสอนให้พุทธศาสนิกชน ได้เข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ถูกต้อง และมีการดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาการส่งเสริมพัฒนาบุคคลากรของคณะสงฆ์ และเกิดความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาต้องยึดมั่นพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า

3) แนวทางการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคคลากรในการสนองงานคณะสงฆ์ควรมีการมีส่วนร่วมและอบรมพระสงฆ์ให้วัดเป็นศูนย์กลางชุมชนโดยให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมานฉันท์ของชุมชน ให้มีการศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนาด้วยรูปแบบและวิธีการต่างๆ แก่พุทธศาสนิกชน การศึกษาจัดให้มีระบบส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติที่เหมาะสม เพื่อนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือไปใช้ในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตน ชุมชน และสังคม มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมีความสมานฉันท์กับศาสนิกชนทุกศาสนาเพื่อความสงบสุขของประเทศชาติ

ABSTRACT

The objectives of the thesis entitled “The Promotion and Development of Sangha Potential of Rong Kho Sub-district, Wang Nue District, Lampang Province” were as follows: 1) to study the general condition of Buddhist monk in promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province, 2) to study the mechanism of promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province, and 3) to find out the guideline of promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province. This study was qualitative research by collecting data with in-depth interview. The researcher collected data by interviewing 15 Buddhist monks and descriptive data analysis.

The findings of this research as follows:

1) The general condition of Buddhist monk in promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province. Training is a process that is organized to educate personnel, strengthen skill and expertise with an objective in raising operational standard, education that concern with cultivated values, attitudes, to add the knowledge, to use the judgment, understanding and wisdom. Personnel development are strengthening knowledge, understanding and expertise to Sangha personnel that can change the quite permanent behavior and attitude that will benefit.

2) The mechanism of promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province. Training, education and development of personnel and Sangha, Sila or Precepts are tools in creating the rules in order to control behavior, disciplines, they are tools for elevating mental and change the attitude of personnel namely, having a view of work in the same direction, understanding in Buddhism principle in order to teach Buddhist people in understanding Buddhism principle correctly and having taken care, giving an advice in promotion and development of Sangha personnel and faith in Buddhism by adhering to discipline of Buddha.

3) The guideline of promotion and development of Sangha potential of Rong Kha sub-district, Wang Nue district, Lampang province. The promotion and development of personnel potential in fulfillment Sangha should have participation and train the Buddhist monk in order to the temple are community center by holding various activities. To be the tool in creating the community reconciliation that has academic education in Buddhism with various models and processes to Buddhist people. Education provides the system of promoting honor appropriately. To apply the principle of religion that pays respect in order to apply to practice in their daily life to develop themselves, community and society by understanding each other, having reconciliation with Buddhist people for the peace of the nation.

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานมีสถาบันที่อยู่คู่บ้านคู่มือง ของคนไทยประกอบด้วย 3 สถาบันหลัก คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะสถาบันศาสนาชาวไทย โดยส่วนมากได้นับถือพระพุทธศาสนามาเป็นเวลาอันยาวนาน พระพุทธศาสนาจึงได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ในการดำรงชีวิตของคนไทยมาทุกยุคทุกสมัย และได้มีการผสมผสานจากลัทธิอื่น การดำรงอยู่ซึ่งพระพุทธศาสนา จำเป็นต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง และจำเป็นต้องมีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันกับตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ปรับตัวเองให้เข้ากับบริบทของสังคม แม้ว่าพระสงฆ์จะเป็น นักบวชในพระพุทธศาสนา แต่ในอีกบทบาทหนึ่งนั้นพระสงฆ์ถือว่าเป็นพลเมืองของประเทศชาติและอยู่ภายใต้ กฎหมายของประเทศเช่นเดียวกันแนวโน้มที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้น พระสงฆ์จึงควรที่จะเข้าไปทำหน้าที่ในการช่วยรัฐ พัฒนา “คนดี” ในมิติของศาสนาให้กลายเป็น “พลเมืองที่ดี” ของประเทศชาติ และของโลก จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐ จะต้องเริ่มต้นพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์ให้เรียนรู้และเข้าใจมิติด้านนี้มากยิ่งขึ้น และเปิดพื้นที่ให้พระสงฆ์เข้าไปทำ หน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งช่วยสนับสนุนโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ทั้งในแง่งบประมาณและเครื่องมือต่างๆ

การพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development : HRD) (ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, 2547:หน้า 165-173) เป็นหัวใจหลักขององค์กรที่มีการมุ่งให้บุคลากรของตนมีความรู้ ความสามารถและเต็มใจปฏิบัติงานอยู่ ดำเนินงานขององค์กรต่างๆจะประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกิจและหน้าที่รับผิดชอบ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุด เพราะคนเป็นกลไกทำให้เกิดงาน มีหลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรม การ พัฒนา และการศึกษา (สมาน รังสิโยภฤกษ์, 2530 : 83) สิ่งเหล่านี้ เป็นขั้นตอนกระบวนการที่มีการส่งเสริมการ พัฒนาบุคลากร สถานการณ์ดังกล่าว เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าไปในการพัฒนา บุคลากรของคณะสงฆ์นั้นมีความจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ กล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีมีคุณธรรมควบคู่กันไป ซึ่งสอดคล้องกับมนุษยศาสตร์อย่างที่ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวไว้ว่า “ถ้าศีลธรรมไม่ กลับมาโลกจะวินาศ” ท่านมองเห็นเหตุปัญหาคือ เหตุของความหายนะของสังคมโลก ที่กำลังก่อตัวขึ้นมาอย่าง ชัดเจนเพราะนั่นคือท่านมองเห็นว่า ศีลธรรมหรือคุณธรรม จริยธรรมเท่านั้นจะช่วยแก้ปัญหาได้ ดังนั้นเพื่อให้การ พัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคนในประเทศให้เป็น คนที่มีคุณภาพก่อน โดยการให้การศึกษ อบรม เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์คือ การให้การศึกษาที่พัฒนาคน เพื่อการประกอบอาชีพเป็นการพัฒนาคนในเรื่องภายนอก ส่วนการพัฒนาคนในเรื่องภายใน อันได้แก่การพัฒนาจิตใจ ด้วยการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคล ให้สามารถดำรงตน และดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่าง สันติและมีอิสรภาพ

จากคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ที่มีความโดดเด่นทั้งการส่งเสริมกิจเกี่ยวกับ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น รวมถึงความโดดเด่นของการพัฒนาบุคลากรพระสงฆ์ ผู้ซึ่งมีบทบาทอย่าง ต่อเนื่องและยาวนาน โดยเฉพาะพระสงฆ์ระดับผู้นำ ซึ่งเป็นจุดสำคัญในการพัฒนา รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการสร้าง เป็นปึกแผ่นของประชาชนในชุมชน พระสงฆ์ระดับบัณฑิตศึกษา ก็เป็นผู้สนองงานตามสมควรแก่กำลัง เมื่อกล่าว โดยรวมแล้วพระสงฆ์ทั้งสองระดับนี้ มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในชุมชนและมีความสำคัญต่อการ ส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และความถูกต้องดีงาม แก่ประชาชนทุกระดับ การพัฒนาบุคลากรของคณะสงฆ์ ในปัจจุบันมีการพัฒนาน้อยมาก ที่เป็นผู้เสียสละเพื่อพระพุทธศาสนา จึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้นำ ทางศาสนาและวัฒนธรรมต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่ศึกษาการส่งเสริมบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง การพัฒนาบุคลากรของคณะสงฆ์ไทยที่จะได้แนวคิดหรือวิธีการที่จะปฏิรูปกิจการคณะสงฆ์ ด้านการส่งเสริมและการพัฒนาโดยมีการศึกษาสภาพทั่วไปของพระสงฆ์ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพศึกษากลไกการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ให้มีความเรียบร้อยดีงามตามพระธรรมวินัย สืบทอดพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของพระสงฆ์ในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษากลไกการส่งเสริมพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของคณะสงฆ์ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัย ได้ติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 รูป/คน ส่วนการเก็บ รวบรวมข้อมูลคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. **การอบรม** เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในตำแหน่งต่างๆ ในแ่งมุมของคณะสงฆ์แล้ว การฝึกอบรมมักเป็นกิจกรรมที่มุ่งสู่บุคลากรในระดับปฏิบัติ หรือหัวหน้างานการฝึกอบรม จึงเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคลากรได้เรียนรู้ และเสริมสร้างทักษะ ความชำนาญ โดยมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในการยกมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น อันจะทำให้คณะสงฆ์ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย
2. **การศึกษา** เป็นการเตรียมการสำหรับชีวิต การให้การศึกษาเกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณค่าและทัศนคติ การเติมความรู้ การใช้วิจารณ์ญาณ ความเข้าใจ และปัญญา การศึกษาเป็นเครื่องมือและกระบวนการอย่างต่อเนื่องที่จะช่วยให้บุคลากรมีความเจริญงอกงามปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตดีและมีความเปลี่ยนแปลง ในทางที่พึงประสงค์ บุคลากรจะเรียนรู้ได้ คิดได้ ทำ ได้ และแก้ปัญหาได้ เพราะได้รับการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ในวิถีชีวิตการทำงาน การศึกษานอกระบบ และการศึกษาในระบบโรงเรียน ตลอดจนการศึกษาในระบบมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ
3. **การพัฒนา** เป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลง ผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย ทัศนคติและวิธีการ ในการทำงานที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน การพัฒนาบุคลากร เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญให้แก่บุคลากรของคณะสงฆ์จนสามารถ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในพฤติกรรมและทัศนคติที่ค่อนข้างจะถาวร อันจะอำนวยประโยชน์ให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสนองงานคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

1. **ด้านการฝึกอบรม** ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมควรให้เป็นการสนับสนุน ทั้งบุคลากรและคณะสงฆ์ ทั้งงานด้านศาสนพิธีหรือการศึกษารวมไปถึงเทคโนโลยี ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาตน ชุมชน และสังคม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความสมานฉันท์ในชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2. **ด้านการศึกษา** ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ที่เหมาะสมกับระดับการปฏิบัติการตามภาระงาน การเติมความรู้ การใช้วิจารณ์ญาณ ความเข้าใจ และปัญญา เพื่อสามารถพัฒนาตนเองและอบรมสั่งสอนให้พุทธศาสนิกชน ได้เข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง

3. **ด้านการพัฒนา** ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรวิถีพุทธจะผสมผสานระหว่าง แนวทางของการพัฒนาบุคลากรกระแสหลักและแนวทางของพระพุทธเจ้า การพัฒนามนุษย์ตามกระแสหลักใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์มาช่วยในการเรียนรู้ เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีคิด เปลี่ยนกระบวนทัศน์ เปลี่ยนปรัชญาชีวิต ความเชื่อ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบล ร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง” สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยอนุเคราะห์ช่วยเหลือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์จากพระอาจารย์มหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ. พระครูปลัดชัยภัทร ขนติธโร ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สามารถ บุญรัตน์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องขอกราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณพระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รวมถึงประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และช่วยชี้แนวทางในการทำวิจัย เพื่อให้มีเนื้อหาสมบูรณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพระราชจินดานายก เจ้าคณะอำเภอลำปาง เจ้าคณะอำเภอลำปาง พระครูเกษม ปัญญาวัฒน์ (นพดล เขมปญโญ) เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 1 เจ้าอาวาสวัดห้วยก้อ อำเภอลำปาง พระครูวิสุตพัฒน์โกวิท (ดวงแก้ว ฐานิสสโร) เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 2 เจ้าอาวาสวัดทุ่งฝู อำเภอลำปาง พระอธิการเสริม ปุณฺณสาโร เจ้าอาวาสวัดแม่สงเหนือ อำเภอลำปาง พระอธิการแสน สมญจิตโต เจ้าอาวาสวัดแม่ลิ้น อำเภอลำปาง พระอธิการ สมบุรณ์ เขมปญโญ เจ้าอาวาสวัดต้นฝู อำเภอลำปาง พระทองใบ สุจิตโต เจ้าอาวาสวัดสบสัน อำเภอลำปาง พระครูรัตนกิติ โสภณ เจ้าอาวาสวัดดอนแก้ว อำเภอลำปาง พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอลำปาง พระอธิการยอด อภิโรโต เจ้าอาวาสวัดม่งใต้ อำเภอลำปาง พระมหาธาราธรรม ธีรปญโญ เจ้าอาวาสวัดมหาโปน อำเภอลำปาง พระสำราญ สิริปัญโญ เจ้าอาวาสวัดห้วยน้ำ อำเภอลำปาง ผอ.ชูวิทย์ ปิยะตระกูล เลขาและที่ปรึกษาวัดต้นฝู

อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง นายธงชัย แสงอาทิตย์ กรรมการวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง นายบุญช่วย เมืองมูล มัคทายกวัดต้นฝิ่งอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ ศึกษาวิจัย และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบในการวิจัยจนสำเร็จลงด้วยดีในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติมิตร ผู้สนับสนุนให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ในบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้งานวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การ ศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจจะศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาเรื่อง “เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสนองงานคณะสงฆ์ ตำบล ร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ” ผู้วิจัยขอยกประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรคณะสงฆ์ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง สร้างความรู้ ความสามารถศักยภาพของตนเองและองค์กร

2) ส่งเสริมการอบรมแก่บุคลากรคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง การนำองค์ ความรู้ที่ได้ ไปใช้ในตำบลร่องเคาะอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง อย่างจริงจัง ทั้งในรูปแบบความรู้ของการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และส่งเสริมการประยุกต์ใช้ทุกระดับได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสภาพพื้นที่

3) ส่งเสริมการศึกษาแก่บุคลากรคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นการพัฒนา องค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของคณะสงฆ์

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) บุคลากรคณะสงฆ์ควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้ตนเององค์ ความรู้และสามารถปฏิบัติ ให้เป็นแบบอย่างแก่บุคลากรมาประยุกต์ในการพัฒนาบุคลากรคณะสงฆ์และประชาชน ของตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

2) บุคลากรคณะสงฆ์จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนามีความรับผิดชอบมีจิตสำนึกในการทำงาน โดยเฉพาะด้านการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรคณะสงฆ์นั้นมีโอกาสเครือข่ายการทำงาน โดยเฉพาะการประสานงาน ประชาสัมพันธ์แนวคิด เพื่อการสร้างความร่วมมือ และยอมรับในการดำเนินงานจากประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

3) บุคลากรคณะสงฆ์ควรมีการบริหารโดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ คน(บุคลากรและประชาชน) งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

4) บุคลากรคณะสงฆ์ควรจัดทำฐานข้อมูลของพื้นที่ที่รับผิดชอบและสร้างระบบ กลไกในการปรับปรุง ฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อสามารถนำเอาข้อเท็จจริงมากำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากร คณะสงฆ์ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

5) บุคลากรคณะสงฆ์ควรสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง เพื่อให้ การดำเนินกิจกรรมของบุคลากรคณะสงฆ์มาจากความต้องการที่แท้จริงของบุคลากรคณะสงฆ์ให้เกิดการยอมรับ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อให้มีความตระหนัก มีความรับผิดชอบในการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเอง กลุ่ม และชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

6) บุคคลากรคณะสงฆ์ควรให้ความสำคัญการพัฒนาและมีการส่งเสริมด้วยความโปร่งใส ด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างความรู้ว่าบุคคลากรคณะสงฆ์ ที่เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาบุคคลากรคณะสงฆ์ คณะสงฆ์ และประชาชนในตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสนองงานคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง ” ผู้วิจัยขอเสนอผู้ที่สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาทำวิจัยการพัฒนาพระสงฆ์ ใน ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง
2. ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาพระสงฆ์ในเขตตำบลใน ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง
3. ควรทำการศึกษาวิจัยศักยภาพการพัฒนาพระสงฆ์ในเขตตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.

หนังสือ

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, การจัดการทรัพยากรมนุษย์, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทยญี่ปุ่น (2547) :165-173.

สมาน รังสิโยภักดิ์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 13, (กรุงเทพมหานคร : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ., (2530): 83.

สัมภาษณ์

พระราชจินดานายก เจ้าคณะจังหวัดลำปาง

พระพรหมครูไพโรจน์พัฒนโสภิต เลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปาง

พระครูเกษมปัญญาวัฒน์ (นพดล เขมปญโญ) เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 1 เจ้าอาวาสวัดห้วยก้อดอำเภอลำปาง

พระครูวิสุตวิธานโกวิท (ดวงแก้ว ฐานิสฺสโร) เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 2 เจ้าอาวาสวัดทุ่งฝูง อำเภอลำปาง

พระอธิการเสริม ปุณฺณสาโร เจ้าอาวาสวัดแม่สงเหนือ อำเภอลำปาง

พระอธิการแสน สณฺญจิตโต เจ้าอาวาสวัดแม่สั่น อำเภอลำปาง

พระอธิการ สมบูรณ์ เขมปญโญ เจ้าอาวาสวัดต้นฝ้าง อำเภอลำปาง

พระทองใบ สุภิตโต เจ้าอาวาสวัดสบสั่น อำเภอลำปาง

พระครูรัตนกิติ โสภณ เจ้าอาวาสวัดดอนแก้ว อำเภอลำปาง

พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอลำปาง

พระอธิการยอด อภิโรโต เจ้าอาวาสวัดแม่สงใต้ อำเภอลำปาง

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหाराชาธรรม ธีรปัญญา เจ้าอาวาสวัดมหาโปน อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
พระสำราญ สิริปัญญา เจ้าอาวาสวัดห้วยน้ำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
ชูวิทย์ ปิยะตระกูล เลขาและที่ปรึกษาวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
นายธงชัย แสงอาทิตย์ กรรมการวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
นายบุญช่วย เมืองมูล มัคทายกวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง